

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/wydawnictwo/czasopisma/popularnonaukowe-1/biuletyn-ipn/80778,Biuletyn-IPN-nr-12019-KOP-na-strazy-polskich-granic.html>
27.02.2026, 00:18

„Biuletyn IPN” nr 11/2019 – KOP na straży polskich granic

[Czasopisma](#)

Do pobrania:

[SPIS TRESCI – „Biuletyn IPN” nr 11/2019 \(pdf, 469.43 KB\)](#)
[„Biuletyn IPN” nr 11/2019 – KOP na straży polskich granic \(pdf, 36.69 MB\)](#)

Opis

Listopadowy „Biuletyn IPN” podejmuje dwa tematy: Korpus Ochrony Pogranicza i początki konspiracji 1939/1940. Powołany przed 95 laty KOP to nie tylko strażnicy polskich granic, ale także polskiej kultury, tożsamości naszego terytorium. We wrześniu '39 wielu żołnierzy KOP oddało życie broniąc Ojczyzny. Jeszcze przed klęską wrześniową, z niezłomnego polskiego ducha rodziła się konspiracja.

Rocznica powołania KOP stała się dobrą okazją do przypomnienia tej nowatorskiej, jak na czasy dwudziestolecia międzywojennego, formacji wojskowej. „Do zadań KOP należało nie tylko strzeżenie granic. Jego żołnierze mieli oddziaływać na miejscową ludność, tworzyć z nią jak najlepsze relacje, pomagać jej, prowadzić działalność kulturalno-oświatową, propagować racjonalną gospodarkę” – podkreśla Anna Kołakowska. Przesłanie KOP wydaje się aktualne nie tylko dla współczesnej Straży Granicznej, ale także dla najnowszego rodzaju naszych sił zbrojnych – Wojsk Obrony Terytorialnej.

W listopadowym numerze „Biuletynu IPN” przedstawiamy początki konspiracji w okresie II wojny światowej. Bezpośrednio po klęsce wrześniowej, głównie na terenie Generalnego Gubernatorstwa, zaczęły spontanicznie powstawać konspiracyjne organizacje przygotowujące się do walki o niepodległość Polski. Często zapomina się o tym, że decyzja o powołaniu Służby Zwycięstwu Polski zapadła w przeddzień kapitulacji Warszawy. W „Biuletynie IPN” ukazujemy rolę, jaką w scalaniu niewielkich, samorządnie tworzonych organizacji odegrała SZP, a następnie Związek Walki Zbrojnej, który potem przekształcił się w największą podziemną armię w Europie – Armię Krajową.

W rubryce 1939–1945 Bohater i Zbrodniarz przedstawiamy sylwetki: Stanisławy Rachwał, żołnierza wywiadu ZWZ, więźniarki Auschwitz, członkini WiN, oraz Marii Mandl, brutalnej nadzorki w Ravensbrück i Auschwitz. Obie spotkały się po wojnie w więzieniu na Montelupich w Krakowie, jako skazane na karę śmierci...

W numerze nie zabrakło także wspomnienia o śp. Kornelu Morawieckim i podstawach tworzonej przez niego w PRL konspiracji.

Do „Biuletynu IPN” dołączyliśmy płytę DVD z filmami: Kotwicz. Ostatni komendant (47 min.) oraz Droga do wolności Edwarda Taraszkiewicza (67 min.).

W sprzedaży w placówkach Poczty Polskiej, w sieci EMPiK oraz w księgarniach IPN.

[„Biuletyn IPN” jest dostępny również w prenumeracie.](#)

SPIS TREŚCI

Korpus Ochrony Pogranicza

- Anna Kołakowska – Na straży granic i honoru
- Waldemar Bocheński – Hekatomba na Polesiu. Losy 4. kompanii Batalionu Fortecznego KOP „Sarny” i poszukiwania szczątków żołnierzy
- Tomasz Chwietkiewicz – Ułańska epopeja ’39. 1. Pułk Kawalerii Korpusu Ochrony Pogranicza
- 95. rocznica powołania Korpusu Ochrony Pogranicza
- Artur Ochał – Opasać sztafetą II Rzeczpospolitą. Biegi rozstawne Korpusu Ochrony Pogranicza i Straży Granicznej
- Jan Nikołajuk – Niemi świadkowie wielkiej historii. Strażnice Batalionu Korpusu Ochrony Pogranicza „Sejny”

Początki konspiracji

- Andrzej Chmielarz – Załączki oporu
- Jacek Sawicki – Służba Zwycięstwu Polski
- Waldemar Grabowski – ZWZ z trzech perspektyw
- Wojciech Frazik – Baba z Virtuti Militari. Felicja Wolff vel Anna Neuman (1895–1988)

Komentarze historyczne

- Paulina Gołębowska – Miasto skazane na śmierć
- Jerzy Kirszak – VI Międzynarodowy Motocyklowy Rajd „Śladami gąsienic Pierwszej Dywizji Pancernej gen. Stanisława Maczka”

1939–1945 Bohater

- Filip Musiał – Stanisława Rachwałowa

1939–1945 Zbrodniarz

- Filip Gańczak – Maria Mandl

Pożegnanie

- Artur Adamski – Szkoła konspiracji Kornela Morawieckiego, czyli pierwsze lata „Biuletynu Dolnośląskiego”

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

[Zobacz inne publikacje](#)

[wstecz](#)

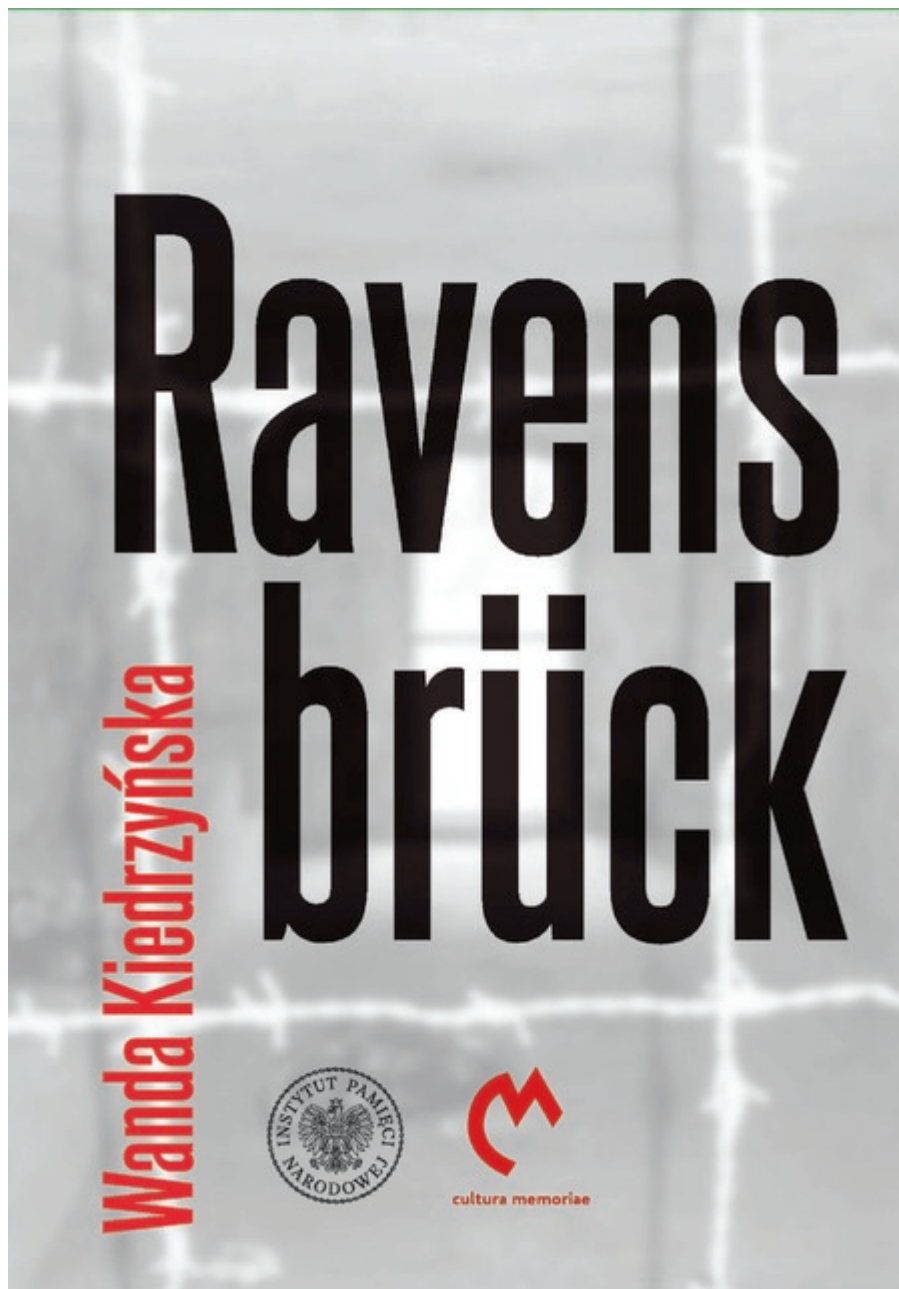

**NA STRAŻY GRANIC
II RZECZYPOSPOLITEJ
STUDIA I SZKICE Z DZIEJÓW
FORMACJI GRANICZNYCH
(1924–1939)**

Książka

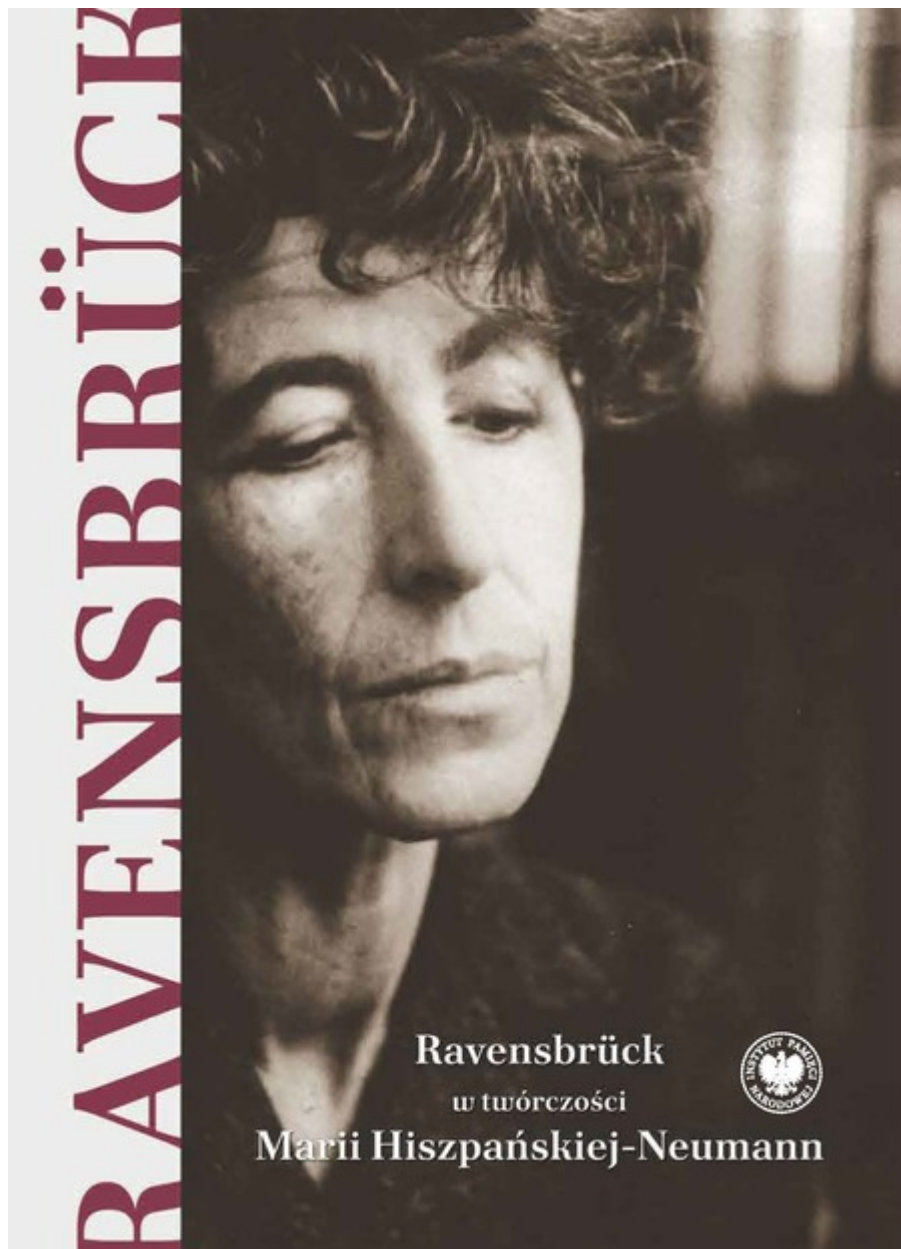
Na straży granic II Rzeczypospolitej. Studia i szkice z dziejów formacji granicznych (1924-1939)

e-Book

Ravensbrück - kobiety obóz koncentracyjny, wyd. IV zmienione

Książka

Ravensbrück w twórczości Marii Hiszpańskiej-Neumann

e-Book

Aparat bezpieczeństwa wobec żołnierzy Korpusu Ochrony Pogranicza i funkcjonariuszy Straży Granicznej

[dalej](#)